

Hospodářství ČR

ty je důsledkem stárnutí obyvatelstva. Míra nezaměstnanosti dosáhla koncem roku 2003 10,3 %, což znamená, že z ekonomicky aktivních se každý desátý uchází o práci na úřadech práce. V únoru 2004 počet nezaměstnaných dosáhl 571 tisíc, míra nezaměstnanosti 10,9 %.

Statistické šetření, které definuje nezaměstnaného podle mezinárodních kritérií ILO (mezi zaměstnané se počítají i ti, kteří měli během šetření jakýkoliv pracovní příjem), udává nižší počet nezaměstnaných. Koncem roku 2001 410 tisíc, koncem roku 2002 380 tisíc, koncem roku 2003 415 tisíc, míra nezaměstnanosti je podle této definice 8,1 %. Nezaměstnanost v republice se přitom vyznačuje vysokou územní diferenciací. Severozápadní Čechy (Ústecký kraj) a Moravskoslezský kraj trpí mimořádně vysokou nezaměstnaností s průměrnou mírou přes 15 %. V Praze a okolí je malá, v některých dalších okresech jižních Čech je nezaměstnanost třetinová ve srovnání s regiony s nejvyšší nezaměstnaností.

Relativně vysoká kvalifikace pracovní síly je jednou z příčin zájmu zahraničních investorů o investování v ČR. Ve druhé polovině roku 2003 mělo z celkového počtu zaměstnaných 13,6 % plně vysokoškolské vzdělání, 35,8 % středoškolské s maturitou, 43,9 % střední odborné a jen 6,7 % základní vzdělání. Úroveň vzdělání zaměstnaných osob se z roku na rok zvyšuje. Postavení v zaměstnání se ustálilo. Podnikatelé se zaměstnanci se podíleli na počtu pracujících 4 %, podnikatelé bez zaměstnanců s pomáhajícími členy rodiny 12 %, zaměstnanci včetně členů produkčních družstev 84 %. Podle klasifikace zaměstnání připadalo ze 100 pracujících na vedoucí, řídící a na vědecké a odborné duševní pracovníky 16 osob, na technické, zdravotnické a pedagogické pracovníky 20 osob, na nižší administrativní a provozní pracovníky 20 osob, na kvalifikované dělníky, řemeslníky a výrobce, opraváře a obsluhu strojů 36 osob a na pomocníky a nekvalifikované pracovníky 8 osob.

Rozhodující část pracujících je zaměstnána v průmyslu, a to 31 %. Obchod a pohostinství se podílejí na zaměstnanosti 19 %. Jen 4 % pracujících jsou v současné době zaměstnána v zemědělství a lesnictví. (Jejich podíl byl ještě před sto lety určující a rozhodující a před padesáti lety poloviční z počtu pracujících.) Ze sta pracujících nacházelo zdroj obživy ve stavebnictví 7, v dopravě a spojích 7, ve službách pod-

Tab. č. II/16

Pracující v národním hospodářství (v tisících)

	1990	1995	1999	2000	2001	2002
zemědělství	556	257	189	169	161	160
lesnictví	78	55	43	41	38	34
průmysl	2 025	1 628	1 533	1 510	1 521	1 493
stavebnictví	403	450	402	392	370	358
obchod a pohostinství	614	890	861	891	901	918
doprava a spoje	371	355	350	347	348	347
služby podnikům, nemov., výzkum	382	389	402	416	434	436
školaství	317	322	301	298	296	298
zdravotnictví	280	262	266	265	268	274
veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	216	278	287	292	298	299
peněžnictví, pojištnictví	28	85	87	86	83	81
odstr. odpadu, činnost spol. organizací, rekreační, kulturní, sport. činnost	201	154	145	150	153	154
celkem	5 471	5 128	4 864	4 856	4 871	4 852